

## **Het Vakcentrum is opeens een stuk groter**

**Het Vakcentrum is samengegaan met 'Gebra', de belangenbehartiger voor ondernemers van o.a. speelgoed-, kookgerei- en huishoudelijke-artikelenwinkels. Maar wat heb je daar als supermarktondernemer aan? Dat laten we Vakcentrum-directeur Patricia Hoogstraaten uitleggen.**

Door: Gé Lommen, 30 april 2018, Foodpersonality

Sinds enkele weken vormen het Vakcentrum en Gebra één vereniging, door een fusie. Dat is best een grote nieuwe stap voor de vereniging die in de supermarktsector al jaren bekend is als de stem van de zelfstandig supermarktondernemer. Een fusie? Of noem het een overname, als je het argument doorslaggevend vindt dat de naam van dit geheel 'Vakcentrum' wordt en niet iets als 'Vakcentrum-Gebra'. De naam Gebra gaat op termijn ook verdwijnen. Vakcentrum en Gebra spreken zelf van een integratie'. Hoe dan ook, tot voort kort had je - en zo was het al jaren - het Vakcentrum voor de belangenbehartiging voor, en advisering aan, vooral supermarktondernemers. Maar daarnaast ook: ondernemers van levensmiddelen speciaalzaken, van biologische levensmiddelenwinkels, zoetwarenwinkels, drogisterijen, slijterijen en conveniencewinkels. Terwijl Gebra dat deed voor ondernemers van kookwinkels, winkels met huishoudelijke artikelen, winkels voor speelgoed, feestartikelen, cadeaus, souvenirs en 'artikelen voor de gedekte tafel'. Het Vakcentrum was gevestigd in Woerden, Gebra in Zoetermeer. Het Vakcentrum heeft een achterban van 2.200 winkels. Gebra een achterban van 600 winkels. Na de toevoeging van Gebra heeft het Vakcentrum nu dus een achterban van 2.800 winkels.

Het Vakcentrum heeft ook vóór deze stap voortdurend samenvoegingen meegemaakt. Vanaf de jaren tachtig kwamen er stapsgewijs ondernemers van speciaalzaken bij, drogisterijen, slijterbiologische winkels etc., etc., vertelt Vakcentrumdirecteur Patricia Hoogstraaten. "Dat is ook niet zo vreemd, kijk maar naar de ontwikkelingen in de detailhandel, ook al van jaren terug. Leden van het Vakcentrum hadden een supermarkt, maar stel, het waren franchisers van Albert Heijn, dan hadden ze vaak ook een Gall & Gall slijterij. Of een Etos-drogisterij. Ze waren franchisenemers van de ene formule van het Ahold van toen, maar werden daarna ook franchisenemer van een andere formule van het Ahold van toen. Zo kwam het dat we ons niet meer beperkten tot alleen supermarktondernemers." Een andere ontwikkeling van jaren her is de branchevervaging zelf, aldus Hoogstraaten. "Supermarkten verkopen ovenschalen of zetten die in bij spaaracties, terwijl kookwinkels behalve keukengerei ook houdbare delicatessen verkopen. Een strikte assortimentscheiding is er al jaren niet meer." Die branchevervaging zag je ook terug als je naar de Vakcentrum- en de Gebra-leden kijkt. Hoogstraaten: "De samenvoeging van het Vakcentrum en Gebra is grotendeels een samenvoeging van foodwinkel-ondernemers en non-foodwinkelondernemers. Maar zo strikt is dat helemaal niet. We hebben nu een toestroom van franchisers van

bijvoorbeeld Intertoys en Blokker, duidelijk nonfood. Maar er zijn ook franchisers van bijvoorbeeld Simon Levelt, die lid zijn van Gebra. Maar die verkochten altijd al koffie en thee. Een deel van deze ondernemers was al lid van het Vakcentrum, ze waren aangesloten als foodspeciaalzaak. Dus de samenvoeging van Vakcentrum en Gebra is voor ons weliswaar een markant punt, maar van de andere kant is het een logische nieuwe fase in ons bestaan."

### **Wat is de hoofdreden van de samenvoeging van Vakcentrum en Gebra?**

"Zowel wij als Gebra vonden het een goed idee om de krachten te bundelen en om de basis te verbreden."

**Maar een supermarktondernemer wil graag dat het Vakcentrum zijn specifieke belangen behartigt, dus: foodgerelateerde kwesties. Ntt er belangenbehartiging voor franchisers en ondernemers van allerlei non-foodformules bij komt, kan hij vrezen dat die belangenbehartiging gaat verwateren.**

"Nee, dat is pertinent niet zo. Allereerst is de samenvoeging van Vakcentrum en Gebra goedgekeurd door de beide hoofdbesturen, dat zijn de stemmen van onze leden binnen het Vakcentrum en van de leden binnen Gebra. Vervolgens stonden beide algemene ledenvergaderingen achter dit besluit, unaniem zelfs. En ten tweede zijn de belangrijkste activiteiten van zowel het Vakcentrum als Gebra: belangenbehartiging en advisering. Elet Vakcentrum is daarbij ook bestuurlijk betrokken bij alle koepelorganisaties. En ten derde: het Vakcentrum deed niet precies hetzelfde als Gebra en vice versa, en door de verschillen konden beide partijen eikaars kennis en kunde goed gebruiken, we trokken vaak ook al samen op. Door die aanvullingen is het geheel sterker geworden, het bestrijkt een grotere achterban en meer activiteiten. Maar de suggestie dat er nu minder tijd is voor de belangenbehartiging voor een ondernemer of voor advies, die bestrijd ik. Het unanieme besluit van de beide algemene ledenvergaderingen zegt genoeg, lijkt mij."

**Het Vakcentrum en Gebra willen beide spreken van een 'integratie', maar u bent nu - in deze nieuwe situatie - nog steeds de Vakcentrumdirecteur. Was er een Gebra-directeur, en zo ja, waar is die nu?**

"Dat is Henk van Dorst en die is gewoon hier, bij ons in Woerden, sinds de week vóór Pasen. Vanuit het bureau van Gebra zijn vijf mensen van Zoetermeer hierheen gekomen, twee Gebramedewerkers zijn gestopt en dat was in beide gevallen om strikt persoonlijke redenen, een nieuwe situatie die naar hun gevoel te veel de balans tussen werk- en privétaken zou verstoren. Er werkten al ruim twintig mensen bij het Vakcentrum, en nu dus ruim 25. En Henk is hier nu manager non-food speciaalzaken, arbeidsrechtelijk adviseur en begeleider van enkele franchisenemersverenigingen. Dat deed hij in zijn rol van Gebra-directeur. En dat was ook datgene waar hij zich het meeste thuis in voelde. We hebben heel goed gekeken naar taken en functies en wie wat het beste en het liefste kon en wilde gaan doen."

**U zegt: het Vakcentrum en Gebra deden ongeveer hetzelfde, belangenbehartiging voor, en advies aan, leden.**

"Ja. Wat de belangenbehartiging betreft, er zijn grote overeenkomsten, het zijn allemaal mkbwinkeliers en voor een groot deel ook franchisenemers. Kijk naar de terreinen waar het grotendeels om gaat: franchising, betalingsverkeer, criminaliteitspreventie, lokale belastingen, werkgeverschap/arbeidsrecht, huur/huisvesting/ ruimtelijke ordening, en consumentenrechten. Deze terreinen zijn voor jou als ondernemer van belang, of je nu een Albert Heijn of een Plus hebt of een Intertoys of een kookgereiwinkel onder eigen naam. Het Vakcentrum doet aan belangenbehartiging in het politieke speelveld, bijvoorbeeld doordat we deel uitmaken van MKB Nederland, Detailhandel Nederland, de supermarktkoepel CBL en in Brussel Eurocommerce. En het Vakcentrum doet aan bedrijfseconomisch en juridisch advies op maat, aan de leden, bij kwesties die bijvoorbeeld in hun lokale marktgebied spelen of in de relatie tot hun franchisegever. Verder leveren we nog andere diensten, zoals het zo collectief mogelijk inkopen van energie, verzuimbegeleiding en ledlampen. Dus wat we eerst voor supermarktondernemers, biologische winkeliers, drogisten etc., etc. deden, doen we nu ook voor ondernemers uit de gemengde branche. Mét de kennis en kunde van de Gebra-mensen die nu ook deel uitmaken van het nieuwe Vakcentrum. En dat is wat we bedoelen met die krachtenbundeling. We zijn er nu voor meer en we kunnen ook weer meer. En we hebben een zwaardere stem in de politiek omdat ook de achterban weer vergroot is."

### **En wat waren dan de verschillen tussen Vakcentrum en Gebra?**

"Gebra deed meer op het gebied van uniform artikelbeheer, omdat de winkeliers totaal andere assortimenten non-food hebben. En de mate van artikelregistratie was in de gemengde branche nog niet zo ver als bijvoorbeeld bij de supermarkten. Hier gaan we ook mee door. Gebra geeft ook nog bladen uit voor de achterban, vakbladen dus voor de leden, maar daar zijn wij voor de supermarktsector nooit aan begonnen omdat die sector al voldoende bladen had, door 'uitgeverijen zoals die van jullie'... Van de andere kant, voor speciaalzaken voor kaas, noten en delicatessen geven wij zelf al jaren weer wel het blad Lekkernijver uit, omdat dat er voor dat soort speciaalzaken niet is; dus de lijntjes tussen overeenkomsten en verschillen zijn niet altijd gemakkelijk te trekken. Verder is de advisering per sector weer anders door de assortimentsverschillen, denk aan voedselveiligheid en -hygiëne bij alle levensmiddelenwinkels, maar daar heeft een franchisenemer van een Intertoys niets mee van doen, die heeft bijvoorbeeld meer te maken met wetgeving over kindvriendelijkheid en veiligheid bij speelgoed. Die verschillen waren er en die blijven uiteraard ook. Maar de advisering en voorlichting hierover is nu ook onder één dak."

### **Het Vakcentrum had een hoofdbestuur en Gebra had er een. Hoe ziet het hoofdbestuur er nu uit, of zijn dat er nog steeds twee?**

"Wij hadden een hoofdbestuur van twaalf ondernemers en Gebra een van vier ondernemers. Die vier en die twaalf vormen nu samen één bestuur van zestien leden. Misschien is dat wat veel, maar we willen dit voorlopig zo laten. Gaandeweg zullen we met de leden overleggen of we dit bestuur op termijn moeten inkrimpen. Maar misschien werkt het ook wel prima zo, met alle bestuurders erbij. Dat is voor ons allemaal ook nog nieuw."

### **Even iets heel anders. Een tijd terug werd het bekend dat het kabinet-Rutte III niet met nieuwe wetgeving voor de relatie tussen franchisegevers en franchisenemers komt. Dat klinkt anders dan wat EZ-minister Henk Kamp van het vorige kabinet herhaaldelijk verklaarde. U bent onaangenaam verrast en teleurgesteld, neem ik aan? U hebt hier jarenlang voor gestreden.**

"Nou, heb ik nog steeds de volle overtuiging dat die wetgeving er komt. Ik verwacht eigenlijk elk moment een brief van staatssecretaris Mona Keijzer (dit interview met Patricia Hoogstraaten vond enkele weken geleden plaats, op dat moment was de brief er in ieder geval nog niet, GL). Franchisewetgeving zat eraan te komen, maar door de verkiezing en de lange formatieperiode heeft dat lang uitstel gehad. In het laatste bericht uit Den Haag hierover was er sprake van regels in 'de precompetitieve fase'. Door franchisegevers is dat uitgelegd als: 'er komt geen brede wetgeving'. Maar ik geloof niet in die interpretatie. Ik denk dat dit kabinet met 'precompetitieve fase' veel meer bedoelt dan een beperking tot afspraken die aan de samenwerking voorafgaan. En dat houdt in dat er meer regels komen voor de relatie tussen franchisegevers en franchisenemers." ;